

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 178

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1458 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi9

• Teklif Metni10

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin10

• Anlaşma Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 398977 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

14/12/2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1458)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması” 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma kapsamında iki ülke arasında;

a) Savunma sanayi işbirliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi,

b) Savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi,

c) Savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi,

ç) İhtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki,

d) Müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile

e) Türk savunma sanayisi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Mezkûr Anlaşma ile Uganda Cumhuriyeti’nin savunma sanayi ürünlerine ilişkin ihtiyacının Türk savunma sanayisi tarafından karşılanması ve savunma sanayi işbirliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesi hedeflenmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-153058

14 Aralık 2018

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

21/2/2020

Esas No: 2/1458

Karar No: 134

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 14/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”, 17/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 19/12/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna havale edilen 2/1458 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 5/2/2020 tarihli 19’uncu toplantısında Savunma Sanayii Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; iki ülke arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk savunma sanayisi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması ayrıca Uganda Cumhuriyeti’nin savunma sanayi ürünlerine ilişkin ihtiyacının Türk savunma sanayisi tarafından karşılanması ve savunma sanayi iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesini hedefleyen Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Uganda’nın, siyasi istikrarı, nüfus yoğunluğu ve ekonomik potansiyeliyle Türkiye için önemli bir ülke olduğu, 2002 yılında 53 bin dolar olan ticaret hacmimizin bugün 60 milyon dolar düzeyinde olduğu,

Birleşmiş Milletler ve Afrika Birliğinde etkin olmaya çabalayan Uganda’nın, Birleşmiş Milletler barışı koruma misyonlarına da önemli düzeyde personel gönderdiği, Afrika Birliği Somali misyonunda en fazla asker barındıran ülkenin Uganda olduğu,

Anlaşma’nın Doğu Afrika bölgesel güvenliği bakımından önemli bir rolü olan Uganda’yla askeri alandaki iş birliğimizin geliştirmesi ve bu alandaki yasal altyapının tamamlanması amacına hizmet ettiği,

2016 yılında Cumhurbaşkanımızın Uganda’yı ziyareti sırasında imzalanan bu Anlaşma uyarınca savunma sanayisi mal ve hizmetlerinin ortak araştırma geliştirmesi, üretimi ve modernizasyonu, teknoloji transferi, bilimsel ve teknik bilgi değişimi alanlarında iş birliği yapılacağı, mutabık kalınırsa buna üçüncü taraflara yönelik iş birliğinin de eklenebileceği, yine iki ülke Savunma Bakanlıkları arasında somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve müşterek projeleri yürütmek üzere bir karma komisyon kurulacağı,

Anlaşma imzalanmadan önce Uganda makamlarının Türk savunma sanayisine yönelik çok fazla bilgi ve tecrübesinin bulunmadığı ancak Anlaşmanın imzalanması ile Uganda'nın Türk savunma sanayisine olan ilgisinin arttığı, Uganda tarafının IDEF fuarlarımıza davet edildiği ve karşılıklı savunma sanayisi iş birliği toplantılarımızın başlamış olduğu,

Genellikle Rus ve Çin savunma sanayisi ürünlerini kullanan bu ülkenin farklı pazarlara da açılmak istediği ve Türk savunma sanayisine büyük ilgi gösterdiği,

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle Uganda'nın ülkemizin bu sektördeki gelişimine yönelik ilgisinin somut bir kazanıma dönüşeceği öngörüldüğü,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü redaksiyon yetkisiyle birlikte aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Denizli	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
(Muhalefet şerhimiz ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Kamil Aydın</i>
Balıkesir	Bursa	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>	<i>Aziz Babuşcu</i>
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye
Ümit Özdağ
İstanbul

Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
(Muhalefet şerhimiz ektedir)

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

10- 2/1458 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimizdir:

Uganda Devlet Başkanı Yoweri Museveni, 26 Ocak 1987 yılından beri ülkeyi yönetmektedir. Uluslararası kamuoyunda ve hak temelli örgütlerce 'diktatör' olarak tanımlanan Museveni aynı zamanda Kongo'yu işgal etmekten suçlu bulunmuştur. 2016 yılında yapılan seçimlerde % 60 oy alsa da seçimler baskı altında geçmiş ve birçok kesim tarafından 'seçimlerin şaibeler altında' yapıldığı raporlara yansımıştır. 2017 yılında da başkan aday olmak için yaş sınırını kaldıran 76 yaşındaki devlet başkanına karşı halk sokaklara çıkmış muhalefet liderinin de içinde olduğu yüzlerce kişi tutuklanmıştır.

Human Rights Watch'un 2019 yılında yayınladığı Uganda Raporu'nda öne çıkan insan hakkı ihlalleri şöyledir; 2016 seçim sürecinde muhalefet partisinden altı parlamenterin de aralarında bulunduğu 33 kişi 'hain' suçlamasıyla tutuklanmış ve işkenceye maruz kalmıştır. Hükümetin hesap verilebilirlik iddiasına karşı kolluk kuvvetlerinin kullandığı şiddetten dolayı birçok sivil öldürülmüş ve buna dair herhangi bir soruşturma açılmamıştır. Bunun en çarpıcı örnekleri ise 2016 Kasım ayında Kasese kentinde 100 sivilin öldürülmesi, 2009 ve 2017 yılındaki protestolarda sivillerin kolluk kuvvetleri tarafından öldürülmesidir. Ayrıca Musevini hükümetinde muhalafet rolünü üstlenen Demokratik Değişim Forumu (FDC) lideri Kizze Bisseggeye seçim kampanyaları boyunca birçok kez gözaltına alınmıştır. Muhalefet lideri şu ana kadar 43 kez tutuklanıp serbest bırakılmıştır.

Sonuç olarak; 33 yıldır ülkeyi tek adam rejimiyle, otokrasiyle yöneten ve hak ihlali dosyası kabarık bir hükümetle savunma ve askeri anlaşma yapılması partimizce kabul edilemezdir. Keyfi gözaltı, seçilmişlerin tutuklanması, gösteri hakkının hukuksuzca engellenmesi gibi birçok yönetime başvurarak ve temel demokratik ilkeleri yok sayarak iktidarını kalıcılaştırmayı amaçlayan bir şahısla yapılacak olan bu anlaşma, Uganda'nın belki de onlarca yıl baskı ve zulüm altında yönetilmesine yol açacaktır. Demokratik değerleri temel ilkeleri arasında sayan HDP, 'savunma sanayi anlaşmasının' 'diktatörün halka karşı savunma sanayi anlaşması' olduğunun bilincindeyiz. Aynı zamanda Türkiye'deki rejimin savunma sanayisini damat,eş ve dost üzerinden geliştirme, üretme ve pazarlama çabasının bilincinde olarak bu anlaşmaya şerhimizi düşüyoruz.

06.02.2020

Serpil Kemalbay Pekközeği

İzmir

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 178)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI İZMİR MİLLETVEKİLİ
BİNALİ YILDIRIM’IN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

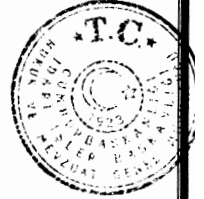
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle ferdî olarak "Taraflar", müştereken "Taraflar" şeklinde anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uganda Cumhuriyeti Hükümeti;

Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Her iki Tarafın egemenliği ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde, savunma sanayi alanında işbirliğinin Tarafların karşılıklı çıkarına katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Askerî teçhizat ve silâh alanında bilimsel ve teknik kabiliyetlerini kullanarak savunma sanayi işbirliğini daha fazla geliştirmeye yönelik isteklerini belirterek,

Karşılıklı saygı ile mütekabiliyet esaslarına bağlı kalarak,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE I
TANIMLAR

1. "Anlaşma"; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasını ifade eder.
2. "Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları"; dünyanın her yerinde iç hukuka uygun olarak onaylanan sınai, bilimsel, edebi ve sanatsal alanlarda icatlara ilişkin tüm telif haklarını (ahlaki haklar dâhil), tüm hakları ve telif hakkını (alınmış patent hakları dâhil), kayıtlı ve kayıtsız ticari markaları (hizmet markası dâhil), kayıtlı ve kayıtsız tasarımları, gizlilik dereceli bilgileri, (ticari sırlar ve teknik bilgiler dâhil) ve fikrî mülkiyetten kaynaklanan tüm diğer hakları ifade eder.
3. "Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzeme"; şekli veya tipine ya da gönderilme metoduna bakılmaksızın, sınıflandırma işareti ile işaretlenen ve ulusal güvenlik çıkarlarından dolayı ve ulusal yasalara uygun olarak yetkisiz erişime, kullanıma veya imhaya karşı koruma gerektiren herhangi bir bilgi, belge veya malzemeyi ifade eder.
4. "Gönderen Devlet"; Kabul Eden Devlete bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda personel, malzeme ve teçhizat gönderen Devleti ifade eder.
5. "Kabul Eden Devlet"; Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatının bu Anlaşmayı uygulamak amacıyla topraklarında bulunduğu Devleti ifade eder.
6. "İş Birliği"; bu Anlaşma çerçevesinde, her iki Tarafın kendi ilgili yasalara ve düzenlemelerine uygun olacak şekilde mütekabiliyet esasına dayalı olarak üstlendikleri faaliyetleri ifade eder.
7. "Kalite Güvence"; performans gereklerine uygun olarak ve ilgili standartlara ve prosedürlere bağlı kalınarak teslim edilen savunma ürünlerinin veya hizmetlerinin kalitesini güvence altına almak için yürütülen tüm faaliyetleri ifade eder.

8. "Karma Komisyon"; bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması için, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Uganda Cumhuriyeti Millî Bakanlığı üyelerinden meydana gelen Komisyonu ifade eder.
9. "Kaynak Taraf"; Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge veya Malzemenin yetkisi altında üretildiği Taraf veya Uluslararası Kuruluşu ifade eder.
10. "Misafir Personel"; bir Tarafın, bu Anlaşmanın uygulanması için karşı Tarafın ülkesine gönderdiği asker/sivil görevlileri ifade eder.
11. "Savunma Sanayi Mal ve Hizmetleri"; ilgili lojistik destek ile birlikte silâhları ve askerî teçhizatı ve bunların araştırma, geliştirme ve üretimi için gerekli malzemeyi ve hizmetleri ifade eder.
12. "Üçüncü Taraf"; Tarafların dışındaki herhangi bir kişi, varlık, kuruluş veya herhangi bir ülkenin hükûmeti veya herhangi bir devlet veya uluslararası kuruluş veya bunların yasal temsilcilerini ifade eder.
13. "Yakınlar"; Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.

MADDE II AMAÇ

İşbu Anlaşmanın amacı; Savunma Mal ve Hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi ve tedarikine ek olarak, hizmetler ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında daha etkili iş birliği ile savunma sanayi kabiliyetlerini geliştirerek Taraflar arasında savunma sanayi alanında iş birliği sağlamaktır.

MADDE III KAPSAM

İşbu anlaşma; Tarafların yetkili makamları ve savunma sanayi kuruluşları tarafından belirlenen savunma sanayi alanındaki faaliyetleri kapsar.

MADDE IV İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda iş birliği yapacaklardır:

- a. Tarafların Silahlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerinin, mutabık kalınması halinde Üçüncü Taraflar için dâhil, ortak araştırılması, geliştirilmesi, üretilmesi ve modernizasyonu için uygun ortamın yaratılması,
- b. Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerinin araştırılması, geliştirilmesi ve üretiminde, teknoloji transferi,
- c. Bilimsel ve teknik bilginin mübadelesi ve müşterek araştırma, geliştirme, üretim ve modernizasyon sonuçlarının uygulanması,
- d. Taraflarca karşılıklı olarak ihtiyaç duyulan Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerinin üretilmesi amacıyla müşterek araştırma ve geliştirme projelerinin yürütülmesi,
- e. Her iki Tarafın alet ve teçhizatının modernizasyonunun yanı sıra, savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin üretimi ve tedariki alanlarında karşılıklı yardımlaşma,

- f. Karşılıklı anlaşmaya bağlı olarak, ortak projelerde ortak elde edilen nihai ürünlerin Üçüncü Taraflara satışı,
- g. Kalite güvencesinde taraflarca kullanılan savunma sanayi standartlarına yönelik bilimsel ve teknik bilgilerin, ilgili belge ve bilgilerin değişimi,
- h. Tarafların yetkisi dâhilinde, askerî teknik kurumlar, savunma sanayi firmaları ve onarım tesisleri arasında iş birliği,
- i. Her bir ülkede düzenlenen askeri sanayi fuarları ve sempozyumlara katılım,

2. Taraflar, işbu Anlaşmanın hükümlerini dikkate alarak, yukarıda belirtilen işbirliği alanlarının doğru şekilde uygulanmasını temin etmek maksadıyla ilave düzenlemeler.

MADDE V UYGULAMA ESASLARI

1. Esas olarak, Taraflar sadece kendi savunma sanayileri ile ilgili konularda iş birliği yapacaklardır.
2. Üçüncü Tarafların ilgi sahasına giren konulara ilişkin işbirliği karşılıklı mutabakat temelinde olacaktır.
3. İşbu Anlaşma Tarafların kendi kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde uygulanacaktır.

MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR

İşbu Anlaşmanın uygulanması için yetkili makamlar;

Türkiye tarafında : Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı
Uganda tarafında : Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı

MADDE VII KARMA KOMİSYON

1. Taraflar, bu vesileyle işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı personelinden meydana gelen bir Karma Komisyon (bundan böyle "Komisyon" olarak anılacaktır) kurarlar.
2. Bu Anlaşma kapsamında, Komisyonun görevleri aşağıdaki hususları içerecektir.
 - a. Bu Anlaşmanın IV'üncü Maddesine göre, somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,
 - b. Birlikte gerçekleştirilecek projeleri seçmek ve müşterek projelerin uygulanmasına yönelik en uygun iş birliği şekil ve metotlarını tanımlamak,
 - c. Tarafların olası ortakları olabilecek yerel firmaları tespit etmek ve seçmek,
 - d. Müşterek programların uygulanması amacıyla bilgileri mübadele etmek.

e. Üçüncü Tarafların ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşleri ilgili makamlara sunmak,

f. Onaylanmış proje ve kararların uygulanması için gerekli belgelerin hazırlanmasını ve yayınlanmasını sağlamak,

g. Onaylanmış projeleri düzenli olarak denetlemek,

3. Komisyonunda Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Teknoloji ve Koordinasyon Yardımcısı/Millî Silahlanma Direktörü; Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı heyetine Ulusal Yatırım Kurumu Yönetim Direktörü ise başkanlık edecektir.

4. Komisyon her bir Tarafın üç personelinden oluşacak, gerektiğinde uzman personel dâhil edilebilecektir.

5. Komisyon heyetlerin kendi başkanlarının eş başkanlığında yapılacak ve en az yılda bir olmak üzere mutabık kalınacak tarihlerde dönüşümlü olarak toplanacaktır.

6. Resmi Davetiye ve gündem maddeleri Komisyon Toplantısından en az 60 gün önce koordine edilmiş olacaktır.

7. Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli temas noktaları;

a. Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.

b. Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Ulusal Yatırım Kurumu.

MADDE VIII FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI

1. İşbu Anlaşmanın ve bu Anlaşma temelinde akdedilecek olan diğer ilave düzenlemelerin uygulanması esnasında her bir Tarafın Fikri Mülkiyet Hakları ile ilgili yürürlükte olan Uluslararası Anlaşmalar dikkate alınacaktır.

2. Savunma sanayi ile ilgili malzemenin veya Taraflar arasında karşılıklı olarak mübadele edilen bilgilerin bir Üçüncü Tarafa verilmesi ancak Anlaşmanın Taraflarının yazılı izniyle mümkün olacaktır.

3. Taraflar bu Anlaşma çerçevesinde diğer Tarafça verilen bütün malzeme, ürün ve bilginin çoğaltılması, kopya edilmesi, kullanılması veya dağıtılması ile ilgili Fikri Mülkiyet Haklarına ve diğer sınırlamalara riayet edeceklerdir.

MADDE IX GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN KORUNMASI

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde gönderilen, mübadele edilen veya üretilen Gizlilik Dereceli Bilgi Belge ve Malzeme her bir Tarafın ulusal kanun ve düzenlemeleri ile iki ülke arasında yürürlükte bulunan ikili anlaşmalar uyarınca ele alınacak ve korunacaktır.

2. Taraflarca yazılı olarak müştereken karar verilmedikçe, işbu Anlaşma çerçevesinde gönderilen, mübadele edilen veya üretilen Gizlilik Dereceli Askeri Bilgi aşağıda belirtilen ilkeler doğrultusunda işlem görecektir ve korunacaktır:

a. Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemeyi alan Taraf, Kaynak Tarafça bu bilgiye verilen gizlilik derecesine eşit veya daha yüksek gizlilik derecesi vermelidir. Taraflarca verilecek gizlilik dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

TÜRKÇE:

ÇOK GİZLİ

GİZLİ

ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

TASNİF DIŞI

İNGİLİZCE:

TOP SECRET

SECRET

CONFIDENTIAL

RESTRICTED

UNCLASSIFIED

b. Açıklanması Birleşmiş Milletler emir ve yükümlülüklerine uygun olmadıkça, hiçbir Taraf, diğer Tarafın alından Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemeyi Kaynak Tarafın ön yazılı izni olmaksızın bir Üçüncü Tarafa açıklamayacaktır.

c. Kaynak Tarafın ön yazılı izni olmaksızın, Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemeyi sadece mübadele edilme ve üretilme amacı doğrultusunda kullanılacaktır.

d. Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemenin korunması ve açıklanmasına ilişkin Anlaşmada belirtilen yükümlülükler Anlaşmanın sona ermesinden sonra dahi uygulanmaya devam edecektir.

e. Yukarıda belirtilen 2'nci fıkranın b bendini etkilemeksizin, Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemenin fiili veya şüpheli olarak ihlal edilmesi veya bu tür bilginin yetkisiz bir kişiye açıklanması hâlinde, ihlal veya açıklanmanın meydana geldiği veya meydana gelmiş olabileceği yerdeki Taraf, kendi ulusal yasalarına ve düzenlemelerine uygun olarak gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu durum ile alınan tedbir ve sonuçları hakkında diğer Tarafı derhal bilgilendirecektir.

**MADDE X
KALİTE GÜVENCESİ**

Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerine ilişkin kalite güvence konusunda genel ilke ve prosedürleri belirlemek amacıyla ayrı bir anlaşma akdedilecektir. Bahse konu anlaşmanın yürürlüğe girmesine kadar Tarafların kalite güvence konusundaki yasal mevzuatı uygulanacaktır.

**MADDE XI
TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN
KAYNAKLANAN TAAHHÜTLERİ**

İşbu Anlaşmanın hükümleri, her iki ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

**MADDE XII
HUKUKİ HUSUSLAR**

1. Misafir Personel ile Yakınları; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Devlet ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Devletin millî yasalarına ve yargı yetkisine tabidir. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gonderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Devletin mevzuatında yer alan veya Devletin için uygun olan bir ceza türü uygulanır.

2. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel veya Yakınlarının gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
3. Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılamaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş her türlü hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
4. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.
5. Gönderen Devlet, Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devlet, yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.
6. Gönderen Devletin kıdemli personeli, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Devletin personeline disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkili olacaktır.

MADDE XIII İDARİ KONULAR

1. Misafir Personele, bu Anlaşmada belirlenmiş olanlar veya bu Anlaşma uyarınca imzalanacak Protokoller, Mutabakat Muhtıraları ve Teknik Anlaşmalar/Düzenlemelerle belirlenecekler dışında görevler verilmeyecektir.
2. Gönderen Devletin Askeri Personeli, görev yerlerinde kendi üniformalarını giyebilecektir.
3. Kabul Eden Devlet, bu Anlaşmada belirtilen faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde gerekli teçhizatı sağlamak için çaba gösterecektir.

MADDE XIV MALİ KONULAR

1. İşbu Anlaşmanın kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personelin maaş, ibate, iase, ulaştırma, gündelik ve diğer mali haklarından, Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.
2. Kabul Eden Devlet faaliyetlerin ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine karar verecektir.
3. Misafir Personel Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekilme halinde, Misafir Personel ve Yakınlarının borçları Kabul Eden Devlet tarafından düzenlenecek faturaya istinaden Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

MADDE XV SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Yakınları, belirtilen ücretlerin ödenmesi mukabilinde ve Kabul Eden Devletin askeri personeli ile yakınlarına sağlanan olanaklara benzer şekilde, Kabul Eden Devletin askeri hastanelerinde tıbbi bakım, ilkyardım ve dış bakım olanaklarından yararlanma hakkına sahip olacaklardır.

2. Misafir Personel ve Yakınları ilaç ve herhangi bir uzun süreli tıp hizmeti ile hastaların kendi ülkelerine gönderilmesi dâhil tıbbi masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

3. Kabul Eden Devletin sivil kurumlarının sağladığı sağlık hizmetlerine ilişkin tüm masrafları Misafir Personelin kendisi karşılamalıdır.

MADDE XVI ZARAR/ZİYAN VE TAZMİNATLAR

1. Taraflardan her biri, Misafir Personelin görevini yerine getirdiği sıradaki fiillerinden ötürü, karşı tarafın mallarına verilen zarar tazmin edecektir.

2. Kabul Eden Devletin ve üçüncü şahısların mallarına, kasten veya ihmale dayalı olarak verilebilecek zarar ve ziyanlara ilişkin tazminat taleplerinin çözülmesinde Kabul Eden Devletin kanunları uygulanacaktır.

3. Taraflardan her biri, Misafir Personelden herhangi birinin resmi görevlerini yerine getirirken üstlendiği hizmetten ötürü yaralanması veya ölümü veya bunlara sebebiyet vermesi halinde, bu tür ziyan ve zarar kasten veya ihmale dayalı olarak yapılmadıkça, diğer Tarafa karşı taleplerinden feragat edeceklerdir.

MADDE XVII GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir personel ile yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesinde, yabancılara ilişkin kurallara tabi olacaktır.

2. Misafir personel ile yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş veya çıkışlarında bu ülkenin pasaport ve gümrük işlemleri ile ilgili kanun ve düzenlemelerine tabi olacaktır. Kabul Eden Devlet, mevzuatı çerçevesinde gerekli idari kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XVIII DİĞER HUSUSLAR

1. Gönderen Devlet, gerekli gördüğü zaman, personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, böyle bir talebi alır almaz, personelin dönüşü için bütün tedbirleri alacaktır.

2. Bir Misafir Personelin veya bir yakınının ölümü halinde, Kabul Eden Devlet Gönderen Devleti bilgilendirecek, cenazeyi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakledecek ve sevk edilene kadar uygun sıhhi koruma tedbirlerini alacaktır.

MADDE XIX UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulamasından doğacak uyuşmazlıkları, çözüm için Ulusal Mahkeme, Uluslararası Mahkeme, Hakem Heyeti veya bir Üçüncü Tarafa götürmeksizin Komisyonda görüşmeler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır. Uyuşmazlıkların çözümü sürecinde Taraflar işbu Anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edecektir.

2. Şayet uyuşmazlık Komisyonda görüşmelerin başlamasını müteakip 90 gün içinde çözülemezse, uyuşmazlık karar verilmek üzere Tarafların kendi bir üst yetkili makamlara sunulacaktır.

**MADDE XX
DEĞİŞİKLİK**

Taraflardan her biri işbu Anlaşmaya yönelik değişiklik teklifinde bulunabilecektir. Komisyon önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeleri başlatacaktır. 90 gün içerisinde bir görüş birliğine varılamaz ise, her bir Taraf 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan değişiklikler, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen Madde-XXII uyarınca yürürlüğe girecektir.

**MADDE XXI
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME**

1. İşbu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl yürürlükte kalacak ve ikişer yıllık müteakip süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
2. Taraflardan her biri sona erdirmeye tarihinden 90 gün önce veya bir uyuşmazlığın çözülememesini müteakip diğer Tarafa Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini yazılı olarak göndermek suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.
3. İşbu Anlaşmanın veya herhangi bir ilave düzenlemenin sona erdirilmesi halinde, Taraflar sona erdirmeye bildiriminden önce başlayan tüm yükümlülüklerini yerine getirecektir.

**MADDE XXII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ**

İşbu Anlaşma, Tarafların, onay ve yürürlüğe giriş için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

**MADDE XXIII
METİN VE İMZA**

1. İşbu Anlaşma 01 Haziran 2016 tarihinde Kampala'da Türkçe ve İngilizce dillerinde her biri aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Uyuşmazlık durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.
2. İşbu Anlaşma, kendi Hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendiren ve altında imzaları bulunan kişiler tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA

İSİM : Nihat ZEYBEKCI

UNVAN : Ekonomi Bakanı

UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA

İSİM : Dr. C. W. C. B. KIVONGA

UNVAN : Savunma Bakanı

-9-